

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Tamara Chișca-Doneva, Iuliana Oprea,
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul societății cu răspundere limitată „Stroiservis” (în procedura falimentului) – Verdeș Alexandru împotriva societății pe acțiuni „Volan-Autotrans”, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova privind anularea contractului de cesiune a creanței și încasarea sumei,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Cahul din 29 februarie 2016, prin care a fost admisă parțial cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Stroiservis” (în procedura falimentului),

c o n s t a t ă

Curtea de Apel Cahul prin hotărîrea din 10 iulie 2015 a constatat insolvabilitatea SRL „Stroiservis” și a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Stroiservis”, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate, Bunescu Oleg.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 28 octombrie 2015 s-a dispus continuarea procedurii de insolvabilitate, cu intrarea debitorului SRL „Stroiservis” în faliment, fiind desemnat în calitate de lichidator, administratorul autorizat Verdeș Alexandru.

Pe parcursul derulării procesului de insolvabilitate, la 15 decembrie 2015 lichidatorul SRL „Stroiservis” - Verdeș Alexandru a depus cerere de chemare în

judecată împotriva SA „Volan-Autotrans”, intervenient accesoriu AITA privind anularea contractului de cesiune a creanței și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că, evaluând actele juridice ale SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) a depistat existența unor tranzacții cu bunurile societății care prejudiciază direct patrimoniul întreprinderii debitoare, punând în pericol compensarea cheltuielilor procesului de insolabilitate, precum și defavorizează creditorii validați la distribuirea masei debitoare.

Conform contractului de cesiune din 02 februarie 2015, SA „Volan - Autotrans” (cesionar) a preluat dreptul de creanță a SRL „Stroiservis” (cedent) față de AITA (persoana interesată) în mărime de 7 793.93 dolari SUA, rezultată din contractul nr. 589 din 06 mai 2008 cu privire la acordarea garanției de admitere în procedura TIR, încheiat între SRL „Stroiservis” și AITA, respectiv, SA „Volan – Autotrans” stinge în mărime echivalentă datoria sa față de SRL „Stroiservis” aferentă serviciilor prestate în sumă de 140 083,85 lei, confirmată prin extrasul din cont din 02 februarie 2015.

Menționează că, potrivit pct.2.4 al contractului enunțat, AITA va transfera în contul SA „Volan-Autotrans” în termen de 3 zile lucrătoare suma de 140 083,85 lei.

Urmare a încheierii contractului menționat, s-a favorizat creditorul SA „Volan-Autotrans” față de alți creditori, prin stingerea totală a creanțelor pînă la depunerea cererii introductive de către debitor, ceea ce nu ar fi avut loc în cazul identificării SA „Volan-Autotrans” printre creditorii de rangul V.

Astfel, în cazul în care suma încasată în urma anulării contractului ar fi adjudecată debitorului sau ar fi încasată direct, în ordine generală de la AITA, o parte din aceasta ar servi la stingerea creanțelor curente.

Cert este și faptul că, IFS pe raionul Taraclia dispune de o creanță chirografară de rangul III în sumă de 44 924,55 lei, care urmează a fi achitată prioritar creditorilor chirografari de rangul V, unde putea fi regăsit și SA „Volan-Autotrans”, dar și în acest caz, suma rămasă după așa zisele achitări, urmează să fie distribuită proporțional creditorilor validați, luînd în calcul și suma neacoperită a creanței creditorului garantat BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA din valorificarea bunului grevat cu garanții.

Mai menționează lichidatorul că, potrivit actului de inventariere din 20 august 2015 în masa debitoare s-au identificat 2 autovehicule și 2 semiremorci gajate în interesele BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA, aceste bunuri avînd un regim de valorificare diferit de la regula generală și servesc exclusiv la acoperirea creanțelor garantate.

Așadar, unica parte a masei debitoare negrevată cu garanții, reprezintă creanța față de terțul poprit SRL „DSV Grup & Co” în sumă de 15 192,90 lei și este evident

că, suma dată este insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor procesului de insolvență, luând ca punct de reper faptul că, prin procesul-verbal al adunării creditorilor din 07 octombrie 2015 s-a stabilit onorariul fix al administratorului insolvenței/lichidatorului în mărime de 11 400 lei/lunar, iar procedura durează mai bine de 5 luni, nefiind efectuate plăți în favoare administratorului insolvenței/lichidatorului cu titlu de onorariu.

Consideră lichidatorul că, pentru creditorii chirografari de rangul III și V se atestă o lipsă certă a masei debitoare necesară pentru acoperirea creanțelor validate, iar acțiunile debitorului au fost efectuate cu rea-credință, în detrimentul altor creditori validați, fapt ce impune anularea actului juridic.

Cere, lichidatorul SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) – administrator autorizat, Verdeș Alexandru anularea contractului de cesiune din 02 februarie 2015, încheiat între SRL „Stroiservis” în calitate de cedent și SA „Volan-Autotrans” în calitate de cesionar și AITA în calitate de persoană interesată, și încasarea de la SA „Volan-Autotrans” în beneficiul SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) a sumei de 140 083.85 lei, primită de SA „Volan- Autotrans” de la AITA.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 29 februarie 2016 s-a admis parțial acțiunea administratorului autorizat Verdeș Alexandru – lichidator al debitorului SRL „Stroiservis”. S-a anulat contractul de cesiune a creanței încheiat la 02 februarie 2015, între cedentul SRL „Stroiservis” și cesionarul SA „Volan-Autotrans”, prin care SRL „Stroiservis” a cesionat SA „Volan-Autotrans” drepturile sale de creanță în valoare de 7 793.39 dolari SUA față de AITA, în rest acțiunea pe capătul pretenției privind încasarea de la SA „Volan-Autotrans” în beneficiul SRL „Stroiservis” în proces de insolvență a sumei bănești 7 793.39 dolari SUA, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea emisă, la 22 martie 2016 AITA a declarat recurs împotriva hotărârii din 29 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii judecătorești.

Recurentul în motivarea recursului a reiterat cererea de chemare în judecată în sensul formulat de către lichidator și a indicat că, instanța de insolvență la examinarea pricinii a încălcat normele de drept material și procedural, și anume art. 105 alin. (5) CPC.

În acest sens a indicat că, instanța de insolvență la 29 februarie 2016 a examinat pricina în lipsa reprezentantului AITA, acesta nefiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul examinării cauzei.

Totodată, a menționat că, recursul motivat va fi depus după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată.

Prin referința depusă la 07 iunie 2016, administratorul autorizat Verdeș

Alexandru – lichidator al debitorului SRL „Stroiservis” a solicitat respingerea cererii de recurs ca neîntemeiată, invocând că, AITA a fost citată pentru ședința de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar.

În conformitate cu art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării.

Materialele cauzei atestă că, copia dispozitivului hotărârii a fost expediată recurentului la 01 martie 2016 (f.d. 27), iar probe privind expedierea copiei hotărârii motivate a instanței de insolvență, nu sunt. Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul se consideră depus în termen.

Judecând recursul declarat de către AITA împotriva hotărârii date de instanța de insolvență, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea Curții de Apel Cahul din 29 februarie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform cu art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvenței.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

S-a constatat cu certitudine din materialele cauzei expediate instanței de recurs că, la 02 februarie 2015, adică cu 3 luni și 5 zile pînă la admiterea spre examinare a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Stroiservis”, ultima a încheiat un contract de cesiune a creanței.

În baza contractului de cesiune a creanței din 02 februarie 2015, încheiat între SRL „Stroiservis” în calitate de cedent și SA „Volan-Autotrans” în calitate de cesionar și AITA în calitate de persoană interesată (f.d. 8), SA „Volan-Autotrans” a preluat dreptul de creanță a SRL „Stroiservis” în mărime de 7 793.39 dolari SUA, rezultată din contractul nr. 589 din 06 mai 2008 cu privire la acordarea garanției de admitere în procedura TIR încheiat între SRL „Stroiservis” și AITA (f.d. 9).

Respectiv, SA „Volan – Autotrans” stinge în mărime echivalentă datoria sa față de SRL „Stroiservis” aferentă serviciilor prestate în sumă de 140 083,85 lei, confirmată prin extrasul din cont din 02 februarie 2015.

Potrivit pct. 1.2. și 1.3. al contractului menționat, cesionarul preia pentru o

perioadă de 27 luni din momentul eliberării ultimului Carnet TIR de către persoana interesată, cedentului, garanția pentru Carnetele TIR asupra cărora au fost înaintate creanțe de plată, în această perioadă. Dat fiind faptul că, întreprinderii SRL „Stroiservis” i-a fost eliberat ultimul Carnet TIR la 17 noiembrie 2014, termenul de 27 luni se va considera ca fiind expirat la 17 februarie 2017, dată când răspunderea cesionarului va înceta față de persoana interesată.

Iar, potrivit pct. 4.1. și 4.3 din contractul nr. 589 din 06 mai 2008 cu privire la acordarea garanției de admitere în procedura TIR încheiat între SRL „Stroiservis” și AITA, suma garanției de admitere este drept de proprietate a titularului Carnetului TIR, iar dobânda, calculată în baza acestei sume de către bancă, este drept de proprietate a Asociației. Suma garanției de admitere se află irevocabil în contul Asociației, din momentul trecerii în cont și pînă la momentul expirării a 27 luni de la ziua eliberării ultimului Carnet TIR titularului.

Cu certitudine s-a stabilit și faptul că, la momentul încheierii contractului de cesiune din 02 februarie 2015, bilanțul pasivului întreprinderii debitoare SRL „Stroiservis” a fost constituit nu doar din creanțele SA „Volan-Autotrans”, ci și din creanțele creditorilor BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA, IFS pe raionul Taraclia, CIA „Asito” SA și SRL „Bemol-Retail”, care la 02 februarie 2015 erau deja scadente (f.d.4).

Curtea de Apel Cahul prin hotărîrea din 10 iulie 2015 a constatat insolvabilitatea SRL „Stroiservis” și a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Stroiservis”, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate, Bunescu Oleg (f.d. 1-2).

Potrivit tabelului definitiv consolidat al creanțelor din 25 septembrie 2015 au fost validate următoarele creanțe ale creditorilor, și anume: creanța BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA în sumă de 910 410. 25 lei cu titlu de creanță garantată, IFS pe raionul Taraclia, cu valoarea creanței chirografare de rangul III în sumă de 44 924.55 lei și valoarea creanței chirografare de rangul VI în sumă de 15 997.68 lei, CIA „Asito” SA cu valoarea creanței chirografare de rangul IV în sumă de 5 971. 84 lei și SRL „Bemol Retail” cu valoarea creanței chirografare de rangul IV în sumă de 54 021 lei (f.d.3).

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 28 octombrie 2015 s-a dispus continuarea procedurii de insolvabilitate, cu intrarea debitorului SRL „Stroiservis” în faliment, fiind desemnat în calitate de lichidator - administratorul autorizat, Verdeș Alexandru (f.d.5).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, Curtea de Apel Cahul a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia în parte, cu anularea contractului de cesiune a creanței încheiat la 02 februarie 2015, între cedentul SRL „Stroiservis”

și cesionarul SA „Volan-Autotrans”, prin care SRL „Stroiservis” a cesionat SA „Volan-Autotrans” drepturile sale de creanță în valoare de 7 793.39 dolari SUA față de AITA, în rest pretențiile s-au respins (f.d. 29-31).

În susținerea soluției date prima instanță, făcând referire la prevederile Codului civil și Legii cu privire la insolabilitate, a reținut că, în masa debitoare a debitorului SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) nu au fost depistate decât două bunuri mobile grevate cu gaj în favoarea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și creanța neexecutată față de terțul poprit SRL „DSV Grup & CO” la suma de 15 192.90 lei, care nu sunt suficiente pentru stingerea cheltuielilor procesului de insolabilitate și creanțele validate ale creditorilor incluși în tabelul definitiv al creanțelor.

Totodată, concluzia instanței în partea admiterii acțiunii se întemeiază pe argumentarea că, cesionând dreptul de creanță către SA „Volan-Autotrans”, societatea debitoare în mod evident a defavorizat creditorii săi, validați în cadrul procesului de insolabilitate, și anume: BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA, IFS pe raionul Taraclia, CIA „Asito” SA și SRL „Bemol-Retail”.

Iar, în partea respingerii acțiunii administratorului autorizat Verdeș Alexandru – lichidator al debitorului SRL „Stroiservis” ce ține de încasarea de la SA „Volan-Autotrans” în beneficiul SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) a sumei bănești 7 793.39 dolari SUA, a precizat că, suma poate fi restituită de AITA doar după expirarea termenului de 27 luni, după data de 17 februarie 2017, cu condiția că, în acest termen AITA nu va administra această garanție pentru careva încălcări admise de titularul carnetului TIR – SRL „Stroiservis” și la expirarea acestui termen, grație efectelor anulării contractului de cesiune a creanței din 02 februarie 2015, AITA va fi obligată să restituie garanția către lichidatorul SRL „Stroiservis”.

În conformitate cu art. 556 alin. (1) Cod civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță.

Potrivit art. 5 alin. (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare.

Conform art. 104 lit. d) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului, transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din

urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului.

Coroborînd cele sus-citate, Colegiul consideră corecte constatările și aprecierile instanței de insolabilitate privind admiterea în parte a cererii administratorul autorizat Verdeș Alexandru – lichidator al debitorului SRL „Stroiservis” privind anularea contractului de cesiune a creanțelor din 02 februarie 2015, deoarece conține argumente bazate pe înscrisuri și alte probe concludente și pertinente privind existența creanțelor scadente față de creditori, pînă la încheierea contractului de cesiune a creanței din 02 februarie 2015, astfel că, contractul menționat a fost încheiat în detrimentul creditorilor SRL „Stroiservis”.

La acest capitol remarcă Colegiul, că însăși reprezentanții recurentului SA „Volan-Autotrans” în ședința de judecată din 29 ianuarie 2016 au declarat că, sumele datorate de debitorul SRL „Stroiservis” constituie datorii istorice, ce nu au fost stinse, iar întreprinderea debitoare efectua doar plăți curente către SA „Volan-Autotrans” (f.d. 22).

Potrivit art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 100 alin. (3) CPC, în cazul amînării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amînată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Conform art. 102 alin. (41) și art. 104 alin. (1) lit. b) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Citația și înștiințarea se expediază în cazul cînd se citează, persoanele juridice, prin împuterniciți, la sediul lor principal conform înregistrării de stat sau, după caz, la sediul reprezentanței sau al filialei.

Astfel, în speță, nu poate fi reținut și se respinge unicul argument invocat de recurent cu referire la faptul că, cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Stroiservis” (în procedura falimentului) – Verdeș Alexandru împotriva SA „Volan-Autotrans”, intervenient accesoriu AITA privind anularea contractului de cesiune a creanței și încasarea sumei a fost examinată în lipsa sa și că, pentru ședința de judecată din 29 februarie 2016 nu a fost citat legal.

Or, materialele dosarului și procesul – verbal al ședinței de judecată din 29 ianuarie 2016 continuat pînă la 29 februarie 2016 denotă cu certitudine că,

recurentul a cunoscut despre locul, data și ora ședinței din 29 ianuarie 2016 și nu a solicitat amânarea ședinței de judecată, fiindu-i expediată la sediul Asociației pentru cunoștință și cererea înaintată de lichidatorul societății debitoare, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat la 29 decembrie 2015 (f.d. 12), iar AITA, avînd calitatea de pîrît în prezenta acțiune înaintată în cadrul procesul de insolabilitate, urma să se intereseze despre ședința de judecată amînată, contribuind la respectarea drepturilor și obligațiilor celorlalți participanți la proces.

Instanța de recurs menționează că, instanța de insolabilitate a Curții de Apel Cahul a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, recurentul – AITA, fiind legal citat, dar neprezentîndu-se, nu a fost privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în cadrul procesului de judecată, ceea ce denotă caracterul legal al hotărîrii instanței.

Cu referire la mențiunea recurentului că va depune recurs motivat după ce va lua cunoștință cu hotărîrea motivată, Colegiul o consideră neîntemeiată, deoarece recurentul a dispus de suficient timp, începînd cu 27 mai 2016, dată la care a parvenit dosarul în instanța de recurs și pînă în prezent, pentru a face cunoștință cu hotărîrea motivată și a depune recursul motivat.

În circumstanțele stabilite și în raport cu prevederile legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de insolabilitate privind admiterea în parte a cererii administratorul autorizat Verdeș Alexandru – lichidator al debitorului SRL „Stroiservis” privind anularea contractului de cesiune a creanțelor din 02 februarie 2015 și încasarea sumei, iar argumentul invocat de către recurent în cererea de recurs, fiind apreciat în coroborare cu probele administrate, nu poate servi temei pentru admiterea recursului în sensul declarat.

Din raționamentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărîrea Curții de Apel Cahul din 29 februarie 2016 este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea contestată.

În conformitate cu art. 445 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Cahul din 29 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul societății cu

răspundere limitată „Stroiservis” (în procedura falimentului) – Verdeș Alexandru împotriva societății pe acțiuni „Volan-Autotrans”, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova privind anularea contractului de cesiune a creanței și încasarea sumei, prin care a fost admisă parțial cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Stroiservis” (în procedura falimentului).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi